

Ekonominės raidos scenarijus 2024–2027 metams

2024 m. kovas

Ekonominės raidos scenarijus (toliau – scenarijus) parengtas¹ įvertinus Nacionalinių sąskaitų 2023 m. duomenis ir kitus statistinius duomenis, paskelbtus iki 2024 m. kovo 1 d., atsižvelgus į Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme (toliau – 2024 m. biudžetas) numatytas priemones, po Finansų ministerijos 2023 m. gruodį paskelbto scenarijaus įvykusius išorės aplinkos pokyčius. Scenarijaus prielaidos dėl išorės aplinkos ir energijos (naftos ir gamtinių dujų) kainų atitinka Europos Komisijos² (toliau – EK) šių metų vasarį paskelbtą ekonominę prognozę.

2024 m. vasarį mėn. paskelbtoje EK ekonominėje prognozėje numatoma, kad Europos Sąjungos (toliau – ES) bendrasis vidaus produktas (toliau – BVP) 2024 m. augs 0,9 proc. (0,4 procentinio punkto lėčiau, nei buvo numatyta EK 2023 m. rudens prognozėje), o 2025 m. augimo tempas paspartės iki 1,7 proc. EK tikisi, kad po silpno starto metų pradžioje ekonomikos augimas 2024 m. palaipsniui išsibėgės. Infliacijai toliau mažėjant, realiojo darbo užmokesčio augimas ir atspari darbo rinka turėtų prisidėti prie vartojimo atsigavimo. Nepaisant mažėjančių pelno maržų, investicijoms turėtų būti naudingas laipsniškas kredito sąlygų švelninimas ir tolesnis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės įgyvendinimas. Be to, EK tikisi, kad po prastų praėjusių metų rezultatų pagaliau normalizuosis prekyba su užsienio partneriais. Prognozė parengta esant neapibrėžtumui dėl užsitęsios geopolitinės įtampos ir rizikos, kad konfliktas Artimuosiuose Rytuose dar labiau išplis. Dėl tolesnių sutrikimų gali vėl atsirasti tiekimo kliūčių, kurios galėtų stabdyti gamybą ir skatinti kainų didėjimą. Taip pat toliau grėsmę kelia ir su klimatu susijusi rizika bei dažnėjantys ekstremalūs meteorologiniai reiškiniai.

2023 m. Lietuvos ekonomika susitraukė 0,3 proc., jos augimą slopino mažėjęs namų ūkių vartojimas (lėmė –0,7 procentinio punkto BVP pokyčio) ir dėl sumenkusios užsienio paklausos susitraukęs prekių ir paslaugų eksportas (lėmė –4,8 procentinio punkto). Situacija vidaus paklausoje buvo nevienoda – investicinis procesas šalyje buvo aktyvus, išlaidos bendrojo pagrindinio kapitalo formavimui (toliau – BPKF) pernai augo dviženkliais tempais (10,6 proc.) ir darė teigiamą 2,5 procentinio punkto įtaką BVP pokyčiui. Grynojo eksporto įtaka BVP pokyčiui sudarė 1,3 procentinio punkto.

Pagal BVP gamybos metodu duomenis, 2023 m. ekonomikos susitraukimą labiausiai lėmė pramonėje sukurtos bendrosios pridėtinės vertės (toliau – BPV) smukimas (smuko 5,7 proc., lėmė –1,3 procentinio punkto BPV pokyčio). Pagrindinis veiksnys daręs neigiamą įtaką šiai ekonominei veiklai buvo į eksportą orientuota apdirbamoji gamyba (be rafinuotų naftos produktų smuko 5,9 proc.), o joje produkcijos mažėjimą patyrė cheminių ir plastikinių gaminių, kitų medienos gaminių, baldų ir tekstilės bei drabužių gaminių veiklos. BVP duomenys rodė, kad neigiami rezultatai

¹ Statistinių duomenų įtraukimo į scenarijų data – 2024 m. kovo 1 d., o kitos informacijos – iki 2024 m. kovo 12 d. imtinai.

² EK 2024 m. žiemos prognozė [Winter 2024 Economic Forecast: A delayed rebound in growth amid faster easing of inflation - European Commission \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/economy_finance/winter-2024-economic-forecast-a-delayed-rebound-in-growth-amid-faster-easing-of-inflation-european-commission_en).

taip pat buvo matomi didmeninės ir mažmeninės prekybos, transporto ir saugojimo, apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų (mažėjo 2,5 proc.) ir nekilnojamojo turto operacijų (mažėjo 3,8 proc.) veiklų sukurtoje BPV. Ekonomikos traukimaši daugiausiai švelnino statybos bei informacijos ir ryšių veiklose sukurtos BPV augimas (atitinkamai 9,8 ir 13,3 proc., abi lėmė po 0,7 procentinio punkto BPV pokyčio).

Numatoma, kad po smuktelėjimo pernai, 2024 m. sustiprėjus paklausai vidaus ir užsienio rinkose, Lietuvos BVP atsigaus – augimo tempas galėtų siekti 1,6 proc., o 2025–2027 m. paspartėti iki 2,9 proc. vidutiniškai per metus.

Darbo rinkos būklė 2023 m. buvo nevienareikšmiška. Nors pablogėjus išorės paklausai eksportuojantysis sektorius susidūrė su sunkumais, darbuotojų paklausa šalyje išliko stipri, o ypač, nepaisant sunkumų, su išorės sektoriumi susijusiose transporto ir saugojimo bei apdirbamosios gamybos veiklose, kurios pasiūlė daugiau nei trečdalį šalies laisvų darbo vietų. Išaugus darbo jėgos pasiūlai, kurią lėmė palanki užsienio piliečių, daugiausia iš trečiųjų šalių, įskaitant Ukrainos karo pabėgėlius, migracija ir aktyvus darbingo amžiaus gyventojų dalyvavimas darbo rinkoje, Valstybės duomenų agentūros duomenimis užimtų gyventojų skaičius pernai šalyje padidėjo labiau nei tikėtasi – 1,4 procento. Nepaisant šių palankių aplinkybių, nedarbo lygis per metus padidėjo beveik procentu ir sudarė 6,8 proc. Poveikį nedarbo padidėjimui turėjo pablogėjusi vidaus paklausa ir mažėjęs užimtų gyventojų skaičius veiklose, orientuotose į vidaus sektorių. Tikėtina, kad nedarbą padidino ir stiprus darbo jėgos pasiūlos šuolis praėjusių metų IV ketvirtį, kuomet buvo užfiksuotas sparčiausias nuo duomenų stebėjimo pradžios darbo jėgos augimo tempas. Numatoma, kad dėl išlikiančios stiprios darbuotojų paklausos atsigauvant ekonominiam aktyvumui ir išaugusios darbo jėgos pasiūlos užimtų gyventojų skaičius 2024 m. padidės 0,5 proc., o nedarbo lygis, apskaičiuotas pagal gyventojų užimtumo tyrimo metodiką, sumažės iki 6,7 procento. Ekonominės raidos scenarijus grindžiamas vėliausiomis³ Eurostato demografinėmis projekcijomis (pagrindiniu jų scenarijumi). Jos numato, kad nuo 2025 m. dėl neigiamos natūralios gyventojų kaitos ir mažiau palankios grynosios migracijos sumažėjus atvykstančių Ukrainos karo pabėgėlių skaičiui darbingo amžiaus gyventojų skaičius Lietuvoje ims mažėti, todėl erdvės darbo jėgos ir užimtų gyventojų skaičiui augti bus nedaug. Atsižvelgiant į tai numatoma, kad nuo 2025 m. užimtų gyventojų skaičiaus pokytis bus neigiamas. Nepaisant to, dėl numatomo aukšto ekonominio aktyvumo nedarbo lygis palaipsniui mažės ir vidutinio laikotarpio pabaigoje bus artimas 6 proc.

2023 m. dėl išlikusios įtampos darbo rinkoje šalyje tęsėsi spartus darbo užmokesčio augimas. Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalyje pernai augo 12,6 proc. Tendencijos tarp sektorių buvo skirtingos: privačiajame sektoriuje stebėtas atlyginimų augimo lėtėjimas, o viešajame sektoriuje darbo užmokesčio augimo tempas paspartėjo ir augo sparčiau, palyginti su privačiuoju sektoriumi. Viešajame sektoriuje vidutinis bruto darbo užmokestis 2023 m. augo 13,2 proc., kai 2022 m. – 10,5 proc., o privačiajame 12,4 proc. 2023 m. ir 14,6 proc. 2022 m. Atlyginimų augimą skatino didesnė minimalioji mėnesinė alga (toliau – MMA) – 2023 m. ji išaugo 15,1 proc. ir siekė 840 Eur, viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio augimas dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių pavirtinimo įstatyme numatytų

³ Skelbimo data – 2023 m. birželio mėn.

priemonių, išliekantis tinkamos kvalifikacijos darbuotojų trūkumas. 2024 m. atlyginimų augimą taip pat skatins didesnė MMA (nuo 2024 m. sausio ji siekia 924 Eur), 2024 m. valstybės ir savivaldybių biudžetuose numatytas atlyginimų didinimas mokytojams, gydytojams, slaugytojams, rezidentams, kultūros ir meno darbuotojams, statutiniams pareigūnams ir socialiniams darbuotojams ir vis dar išliekanti įtampa darbo rinkoje. Vis dėlto, verslas susiduria su iššūkiais – išaugusiais kaštais bei apsunkintomis finansavimo galimybėmis. Todėl vyraujant ekonominiam neapibrėžtumui, kurį kelia karas Ukrainoje ir kitos geopolitinės įtampos bei esant sugriežtintai monetarinei politikai, verslui bus vis sunkiau reikšmingai kelti darbo užmokestį. Dėl šių veiksnių 2024 m. numatomas nuosaikesnis darbo užmokesčio augimo tempas. Numatome, kad vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokestis 2024 m. galėtų augti 8,6 proc. Vėlesniais vidutinio laikotarpio metais (2025–2027 m.) vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalyje galėtų augti po 5 proc. kasmet.

Metinė infliacija, apskaičiuota pagal suderintą vartotojų kainų indeksą, 2023 m. visus metus sparčiai mažėjo, vidutiniškai sudarė 8,7 proc., o per metus sumažėjo daugiau nei dvigubai. Metinė infliacija metų pabaigoje nukrito žemiau Europos Centrinio Banko (toliau – ECB) tikslo ir sudarė 1,6 proc., o šių metų sausį ir vasarį – 1,1 proc. Pagrindinis infliacijos sumažėjimo 2023 m. veiksnys buvo blėstantis tarptautinis energijos kainų šokas, sukeltas karo Ukrainoje pasekmių, paveikęs iš esmės visų rūšių energijos kainas. Palaipsniui įsivyravus palankesnėms tendencijoms energijos žaliavų rinkose, energijos prekės pernai šalyje atpigo 4 proc. Mažesnės energijos kainos taip pat lėmė gamybos sąnaudų sumažėjimą, kurios taip pat prisidėjo prie palankesnės kainų raidos. Mažesnę infliaciją lėmė ir lėtesnis kitų prekių, įskaitant maisto produktus, kainų augimas, ECB vykdoma griežtesnė pinigų politika, pablogėjusi išorės paklausa, skatinusi namų ūkius atidėti dalį vartojimo išlaidų. Numatoma, kad 2024 m. infliacijos tempas mažės sparčiau nei manyta – iki 1,9 procento. Mažesnę infliaciją lems šiuo metu vyraujanti palanki ir palyginti stabili situacija energijos, maisto žaliavų rinkose, palankesnės neenergiinių importuojamų prekių kainų tendencijos, palankesnės energijos žaliavų kainų prielaidos. Mažesnės energijos kainos teigiamai veiks gamybos sąnaudas, todėl kitų prekių ir paslaugų kainų raida taip pat bus palankesnė. Prie mažesnės infliacijos reikšmingai prisidės numatyti administruojamų kainų pokyčiai: nuo kovo mėn. dalinai grąžintas lengvatinis akcizų tarifas buitinyje naudojamoms naftos dujoms, nuo balandžio mėn. bus stipriai sumažintas gamtinių dujų tarifas buitiniams vartotojams, šiek tiek mažės ir visuomeninė elektros energijos kaina. Prie palankesnės kainų raidos šiemet prisidės ir numatomas lėtesnis darbo užmokesčio augimas bei ECB euro zonoje vykdoma griežtesnė pinigų politika. Vėlesniais vidutinio laikotarpio metais numatoma, kad infliacijos tempas išliks artimas 2 proc. Karo Ukrainoje ir geopolitinės įtampos Artimuosiuose Rytuose eigos ir pasekmių neapibrėžtumas bei energijos kainų raida išliks esminiai infliacijos rizikos veiksniai vidutiniu laikotarpiu.

2023 m. gyventojų išlaidos prekėms ir paslaugoms mažėjo 1,1 proc. Smukimą lėmė išaugęs kainų lygis, padidėjusios palūkanų normos ir vyraujantis neužtikrintumas. 2024 m. pradžia rodo teigiamą, nors kol kas vangų mažmeninės prekybos apyvartos pokytį (sausį padidėjo 0,6 proc.). Visgi, 2024 m. numatomas gyventojų finansinės padėties gerėjimas sudarys sąlygas aktyviau įsigyti norimas prekes ir paslaugas. Namų ūkių disponuojamąsias pajamas šiais metais didins augsiančios tiek su darbo santykiais susijusios pajamos, tiek ir didesnės socialinės išmokos. Vidutinė senatvės pensija

šiemet auga 12 proc. ir ženkliai viršija numatomą infliacijos tempą (1,9 proc.). 2024 m. biudžete numatytas didesnis neapmokestinamasis pajamų dydis, viešojo sektoriaus darbo užmokesčio didinimo priemonės ir minimalios mėnesinės algos pakėlimas. Dalį gaunamų pajamų gyventojai nuo pernai metų aktyviau deda į sutarto termino indėlius, tačiau didžioji indėlių dalis (2024 m. sausį sudarė beveik 70 proc. visų indėlių arba 15,3 mlrd. Eur) yra vienadieniai ir esant poreikiui bet kada galėtų būti panaudoti vartojimo reikmėms. Dėl šių veiksnių ir dėl mažesnės infliacijos, 2024 m. realios gyventojų pajamos didės, stiprės perkamoji galia ir tai sudarys sąlygas namų ūkių vartojimo išlaidoms augti. Be to, vartotojų apklausa rodo, kad gyventojai šiuo metu ketina įsigyti ir didesnės vertės pirkinius. Numatoma, kad namų ūkių vartojimo išlaidos 2024 m. atsigaus ir galėtų augti 3,1 proc. Vėlesniais vidutinio laikotarpio metais (2025–2027 m.) gerėjant gyventojų finansinei padėčiai namų ūkių vartojimo išlaidos galėtų augti kiek sparčiau – po 3,4 proc. kasmet.

Vidaus paklausos komponentų raida 2023 m. buvo skirtinga. Galutinio vartojimo išlaidos mažėjo 0,8 proc., išlaidos bendrojo kapitalo formavimui krito 5,5 proc., tačiau išlaidos BPKF augo 10,6 proc. 2023 m. augo visi pagrindiniai BPKF komponentai, investicijos į statybų projektus (būstą ir kitus pastatus ir statinius) augo vos sparčiau (10,7 proc.), nei produktyviosios investicijos (10,4 proc.). Labiausiai prie dviženklio BPKF augimo tempo prisidėjo investicijos į kitus pastatus ir statinius, kurių raidai įprastai didelę įtaką daro ES fondų lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimas. Išlaidos kitiems pastatams ir statiniams pernai augo 14,7 proc. ir lėmė pusę (5,3 proc.) viso BPKF pokyčio. Esant tinkamos kvalifikacijos darbuotojų trūkumui buvo aktyviai investuojama į veiklos procesų modernizavimą ir efektyvumą didinančias priemones – į kitas mašinas, įrenginius ir ginklų sistemas. Išlaidos šioms investicijoms pernai atsigavo ir augo daugiau nei penktadaliu (22 proc.) bei taip pat labai reikšmingai prisidėjo prie BPKF augimo (4,2 procentinio punkto). 2024 m. tinkamos kvalifikacijos darbo jėgos trūkumas šalyje nedings, todėl išliks poreikis investuoti į darbo našumo didinimą. Valstybės duomenų agentūros atliekamos verslo tendencijų apklausos rezultatai taip pat rodo, kad pramonės įmonės 2024 m. ketina didesnę dalį investicijų skirti modernizacijai. Visgi, 2024 m. esant aukštoms palūkanoms, verslo ir namų ūkių finansinių įsipareigojimų našta bus padidėjusi ir slopins investicijų potencialą. Be to, naujais duomenimis rodo, kad vienos iš pagrindinių Lietuvos investuojančių veiklų – apdirbamosios gamybos – įmonės metų pradžioje vis dar susidūrė su sunkumais ir rezultatai nebuvo geri. 2024 m. sausį apdirbamosios gamybos (be rafinuotų naftos produktų) produkcijos pokytis buvo neigiamas (–0,2 proc.). Dėl šių priežasčių 2024 m. numatomas nuosaikesnis investicijų augimas ir išlaidos BPKF galėtų augti 3,5 proc. Vėlesniais vidutinio laikotarpio metais (2025–2027 m.) sėkmingai prisitaikius prie finansavimo sąlygų pokyčių, esant stabilesnei išorės aplinkai, esant poreikiui didinti energetinį efektyvumą bei spręsti įtampos darbo rinkoje klausimą išlaidų BPKF augimo tempas galėtų paspartėti (5,4 proc.).

Nacionalinių sąskaitų duomenimis prekių ir paslaugų eksportas (palyginamosiomis kainomis) 2023 m. smuko 4,8 proc. Tam įtakos turėjo pagrindinių užsienio prekybos partnerių ekonomikų lėtėjimas ir aukšta palyginamoji bazė. Didžiausią neigiamą įtaką Lietuvos prekių eksportui turėjo lietuviškos kilmės chemijos pramonės ir mineralinių produktų, plastikų ir jų gaminių, įvairių pramonės dirbinių (baldu), medienos ir jos gaminių eksporto mažėjimas. Lietuviškos kilmės prekių

eksporto mažėjimo tendencija išsilaikė didžiąją metų dalį. Priešinga situacija stebėta prekių reeksporte, kadangi jo mažėjimas prasidėjo metų viduryje. Viena iš priežasčių, lėmusių šios tendencijos atsiradimą, buvo Lietuvos muitinės 2023 m. birželio mėnesį sugriežtinta prekių, kurioms nustatyti eksporto draudimai ir apribojimai ir kurios eksportuojamos į trečiąsias šalis per Rusiją ir (ar) Baltarusiją ar gabenamos tranzitu per šias šalis, kontrolė. Pastebėtina tai, kad įsigaliojus griežtesnei kontrolei prekių reeksportas pradėjo mažėti, o IV ketvirtį jo neigiamas poveikis bendram prekių eksportui tapo didesnis už lietuviškos kilmės prekių eksporto. Kita vertus, ne visų eksporto prekių rezultatai mažino šalies bendrąjį eksportą. Daugiausiai bendrojo eksporto kritimą švelnino paruoštų maisto produktų ir transporto priemonių eksportas. Tiesa, metų pradžioje augusi teigiama transporto priemonių eksporto įtaka nuo metų vidurio dėl sugriežtintos muitinės kontrolės vis blėso, kadangi didžioji dalis šios prekės yra reeksportuojama į Baltarusiją ir kitas Nepriklausomų valstybių sandraugos šalis (išskyrus Rusiją). 2023 m. Lietuvos paslaugų eksportas augo lėčiau nei 2022 m. Nacionalinių sąskaitų duomenys rodo, kad paslaugų eksportas (palyginamosiomis kainomis) per metus augo 5,4 proc. Scenarijuje numatoma, kad 2024 m. prekių ir paslaugų eksporto (palyginamosiomis kainomis) metinis pokytis sieks 3,5 proc. Šį pokytį lems 2023 m. antroje pusėje susidariusi žema palyginamoji bazė, EK projektuojama palanki Lietuvos pagrindinių eksporto partnerių ekonomikų raida 2024 m. bei tikėtinas tolesnis reeksporto mažėjimas, nulemtas sugriežtintos muitinės kontrolės. Prekių ir paslaugų eksporto apimčių atsigavimui įtakos turės geopolitinės situacijos raida ir iš jos kylančios tarptautinės prekybos rizikos, sprendimai dėl monetarinės politikos krypties, eksportuojančių įmonių lankstumas prisitaikyti prie pasikeitusių rinkos sąlygų, jų sprendimai investuoti į technologinę pažangą ir produktyvumą didinančias priemones. Numatant užsienio paklausos spartesnę augimą vėlesniais vidutinio laikotarpio metais, tikėtina, kad 2025–2027 m. šio rodiklio metinis augimas galėtų siekti 5,2 proc.

Scenarijus sudarytas vis dar esant išskirtinai dideliame išorės aplinkos nestabilumui ir ekonominio neapibrėžtumo sąlygoms, tęsiantis aktyviems kariniams veiksams Ukrainoje bei geopolitinėms įtampoms ir esant sugriežtintai monetarinei politikai.

Dėl vykstančio Rusijos karo prieš Ukrainą ir spalio pradžioje kilusių geopolitinių neramumų Artimuosiuose Rytuose energijos žaliavų kainų raidos neapibrėžtumas išlieka itin aukštas. Scenarijuje 2024–2025 m. energijos žaliavų kainų techninės prielaidos buvo sudarytos remiantis vasario 15 d. Europos Komisijos viešai paskelbtomis prielaidomis. Brent naftos kainų prielaida 2024 m. sudaro 78,5 USD/bar, 2025 m. – 74,7 USD/bar. Gamtinių dujų kainų prielaida 2024 m. sudaro 29,8 EUR/MWh, 2025 m. – 32,3 EUR/MWh. Nuo 2026 m. taikoma techninė prielaida, kad šių energijos žaliavų kainos išliks stabilios. Pasikeitus šioms techninėms prielaidoms infliacijos raidos perspektyvos keistųsi. Trumpojo ir vidutinio laikotarpio infliacijos įverčiai galėtų keistis ir dėl kitų veiksnių, įskaitant Vyriausybės galimus sprendimus administruojamų kainų srityje bei monetarinės, fiskalinės, darbo rinkos politikos pokyčius.

Rengiant scenarijaus demografinės raidos prielaidas buvo remiamasi viešai paskelbtomis naujausiomis Eurostato demografinėmis projekcijomis. Pasikeitus demografinėms projekcijoms, tarptautinės migracijos tendencijoms ar darbo jėgos aktyvumo lygio prielaidoms darbo rinkos rodiklių raidos perspektyvos keistųsi.

Scenarijuje numatytų prekių ir paslaugų eksporto rodiklių įverčiai gali keistis dėl neišsipildžiusių techninių prielaidų dėl išorės paklausos, kuriomis remiantis buvo rengiamas šis scenarijus, ir trečiųjų šalių sprendimų taikyti ribojančiąsias prekybos priemones prekėms iš Lietuvos.

Dėl nepalankios geopolitinės situacijos padidėję energetikos nepriklausomumo stiprinimo poreikiai, sparčiau įgyvendinami Europos žaliojo kurso projektai galėtų paspartinti investicinių procesą šalyje sparčiau, nei numatyta šiame scenarijuje. Investicijų raida galėtų keistis ir dėl kitų aplinkybių, tarp jų ir dėl aktyvesnio Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės, ES lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimo, investicijų į ginklų sistemas padidėjimo, monetarinės politikos sąlygotų pasikeitimų skolinimosi kaštuose bei pokyčių vidaus ir išorės paklausoje.

Pasikeitus gyventojų įpročiams ir elgsenai, namų ūkių finansinei padėčiai ir perkamajai galiai bei demografiniai situacijai namų ūkių vartojimo išlaidų raida būtų kitokia, nei numatyta šiame scenarijuje.

Nauji sprendimai dėl minimaliosios mėnesinės algos, viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio paveiktų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio įverčius, numatytus šiame scenarijuje. Esant paklausos svyravimams, pokyčiams darbo jėgoje, užsitęsęs dideliame neapibrėžtumui bei nestabiliai situacijai ir pasikeitus įmonių finansinei padėčiai darbo užmokestis privačiajame sektoriuje taip pat būtų paveiktas.

Scenarijuje pateiktų rodiklių įverčius nemaža dalimi lemia scenarijaus sudarymo metu disponuojami atitinkami faktiniai statistiniai duomenys, kurie po Valstybės duomenų agentūros atliekamų peržiūrų ir/arba revizijų pastaruoju metu reikšmingai keičiasi. Taip pat scenarijuje numatyti įverčiai galėtų keistis ir dėl po šio scenarijaus parengimo priimtų ekonominės politikos formuotojų sprendimų.

Neišsipildžius esminėms prielaidoms, kuriomis remiantis buvo sudaromas šis scenarijus, daugelio šiame scenarijuje numatytų rodiklių įverčiai keistųsi.

Pagrindiniai ekonominės raidos scenarijaus rodikliai

Rodiklio pavadinimas	2023	2024 ^P	2025 ^P	2026 ^P	2027 ^P
BVP (to meto kainomis), mln. Eur	72 048	75 651	79 573	83 702	88 056
BVP (palyginamosiomis kainomis) pokytis, proc.	-0,3	1,6 (1,7)	2,9 (2,9)	2,9 (2,9)	2,9
Suderinto vartotojų kainų indeksas (vidutinio metinio) pokytis, proc.	8,7	1,9 (2,8)	2,2 (2,4)	2,2 (2,3)	2,2
Investicijų (palyginamosiomis kainomis) pokytis proc.	10,6	3,5 (3,5)	5,4 (5,4)	5,4 (5,4)	5,4
Prekių ir paslaugų eksporto (palyginamosiomis kainomis) pokytis, proc.	-4,8	3,5 (4,5)	5,2 (5,2)	5,2 (5,2)	5,2
Nedarbo lygis (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžtį), proc.	6,8	6,7 (6,6)	6,5 (6,4)	6,4 (6,3)	6,3
Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis, proc.	12,6	8,6 (7,6)	5,0 (5,0)	5,0 (5,0)	5,0
Užimtųjų skaičiaus pokytis, proc.	1,4	0,5 (0,3)	-0,1 (-0,1)	-0,3 (-0,2)	-0,5

Šaltiniai: Finansų ministerija, Valstybės duomenų agentūra.

^P – projekcija. Skliaustuose pateiktas atitinkamo rodiklio 2023 m. gruodžio mėn. ekonominės raidos scenarijaus įvertis.